

חוק רישוי בעלי מלאכה, תשל"ז-1977 *

1. (א) שר המסחר והתעשייה (להלן - השר), באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי לקבוע בצווים מלאכות טעונות רישוי, כל אימת שלדעתו דרוש הדבר מטעמים של בריאות הציבור או בטיחות הציבור או הגנה על הצרכן.

מלאכות טעונות רישוי

(ב) בצו לפי טעיף קטן (א) (להלן - צו רישוי) -

- (1) יגדיר השר את מהותה והיקפה של המלאכה טעונת הרישוי;
- (2) יקבע השר את תקופת תקפו של רשיון לעסוק במלאכה טעונת הרישוי;
- (3) רשאי השר לקבוע תנאים שניתן להתנותם ברשיון לעיסוק במלאכה טעונת הרישוי וכן תנאים לחידוש הרשיון.

(ג) השר לא יתן צו רישוי לגבי מלאכה שהיא טעונה רישוי לפי חיקוק אחר, אלא אם הרישוי לפי אותו חיקוק לא בא לשם הטעם שלדעת השר מחייב רישוי לפי חוק זה.

(ד) מתן צו רישוי טעון התייעצות עם אלה:

(1) שר העבודה, ואם נעשה הרישוי מטעמים של בריאות הציבור - גם עם שר הבריאות;

(2) הארגון הארצי של בעלי מלאכה שהוא לדעת השר הארגון היציג של רוב ארגוני בעלי המלאכה (להלן - הארגון היציג).

(ה) מתן צו רישוי לגבי מקצוע פארא-רפואי ומקצוע עזר לרפואה ולסיעוד, טעון גם הסכמת שר הבריאות.

2. לא יעסוק אדם במלאכה טעונה רישוי כבעל מלאכה עצמאי, אלא אם יש בידו רשיון בר-תוקף שניתן לו לפי חוק זה מאת השר או מאת מי שהוא הסמיך לכך, ובהתאם לתנאי הרשיון.

זבלת העיסוק במלאכה טעונה רישוי

3. תאגיד יהא רשאי לעסוק במלאכה טעונה רישוי אם לפחות לאחד המנהלים הפעילים או השותפים הפעילים או לעובד אחראי אחר יש רשיון בר-תוקף לפי חוק זה.

תאגידים

4. בן זוגו או בנו של בעל מלאכה שהיה מורשה לעסוק במלאכה טעונה רישוי ונפטר, רשאי לעסוק באותה מלאכה אם לפחות לאחד העובדים האחראים שהוא מעסיק יש רשיון בר-תוקף לפי חוק זה.

בן משפחה של בעל מלאכה

5. (א) מי שנתקיים בו אחד מאלה זכאי, על פי בקשתו, לקבל רשיון לעסוק במלאכה טעונה רישוי:

וכאות לרשיון

(1) הוא בעל תעודת מקצוע במלאכה שלגביה מבוקש הרשיון, לפי הפרק השלישי לחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, ברמה מקצועית שקבע שר העבודה בתקנות, או שהוא בעל תעודה אחרת מטעם שר העבודה שניתנה לענין זה, המעידה על כשירותו המקצועית במלאכה כאמור;

(2) הוא בעל תעודת הסמכה כטכנאי או כהנדסאי מטעם רשות ההסמכה לטכנאים ולהנדסאים המשותפת למשרד העבודה ולמשרד החינוך והתרכות ותחום הכשרתו קשור למלאכה שלגביה מבוקש הרישוי;

* נחקל בכנסת ביום י"ח באדר תשל"ז (8 במרס 1977); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 1206, תשל"ה, עמ' 456.

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

(3) הוא מהנדס הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958², או מודד בעל רשיון כמשמעותו בפקודת המדידות³, הכל אם תחוב הכשרתו קשור למלאכה שלגביה מבוקש הרישוי.

(ב) בוטלו או הותלו תעודה או רישום מן המפורטים בסעיף קטן (א), בטל או מותלה, לפי הענין, אף רשיון שניתן על פי חוק זה.

רשיון למי שעסק במלאכה

6. (א) על אף האמור בסעיף 5, זכאי לקבל רשיון, על פי בקשתו, גם —

(1) מי שהציג אישור מטעם התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה בישראל — המרכז הארצי, המעיד על היותו חבר באחד מסניפי ההתאחדות ועל התעסקותו כבעל מלאכה עצמאי במלאכה שניתן לגביה צו רישוי, לפחות שנתיים מתוך חמש השנים שקדמו לתחילתו של צו הרישוי;

(2) מי שהוכיח להנחת דעתה של ועדה כאמור בסעיף קטן (ב) כי עסק כבעל מלאכה עצמאי במלאכה שניתן לגביה צו רישוי, בארץ או בחוץ לארץ, לפחות שנתיים מתוך חמש השנים שקדמו לתחילתו של צו הרישוי.

(ב) ועדה לענין סעיף קטן (א) (2) תהא של שלושה; חבר אחד שימנה השר, והוא יהיה יושב ראש הועדה, חבר אחד שימנה שר העבודה, וחבר אחד שימנו השר ושר העבודה כאחד מתוך רשימת מועמדים בעלי רשיון לעיסוק במלאכה שניתן לגביה צו רישוי שהגיש להם הארגון היציג; לא הוגשה הרשימה תוך זמן סביר אחרי קבלת דרישה להגישה, רשאים השרים למנות את החבר לפי ראות עיניהם.

(ג) לגבי הזכאי לפי סעיף זה תהא תחילתו של צו רישוי כעבור שנתיים מיום פרסומו, ובלבד שהגיש בקשה לרשיון תוך ששה חדשים מיום פרסום הצו; בקשות לרשיון לגבי מי שסעיף קטן (א) (1) חל עליו, רשאית התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה בישראל — המרכז הארצי, להגישן במרוכז לגבי חבריה.

אתיקה מקצועית

7. (א) השר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה כאמור בסעיף 8, לקבוע כללים בדבר אתיקה מקצועית של בעלי מלאכה טעונה רישוי, דרך כלל או למלאכה פלונית, ובכלל זה הוראות בדבר הקמת ועדות משמעת, הרכבן, וסדרי עבודתן — דרך קבע או למקרה מסויים — שיחקרו בהתנהגות שאינה מתיישבת עם כללי האתיקה ויוכלו להמליץ בפני השר על אמצעי המשמעת הבאים: התראה, גזיפה, התליית רשיון או ביטולו.

(ב) על החלטת השר להתלות רשיון או לבטלו ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי הדין בשופט אחד, והחלטת בית המשפט תהא סופית.

(ג) לענין סעיף קטן (א), אי מילוי תנאי ברשיון הקשור בהשתלמות או בהכשרה מקצועית ייראה כהפרת האתיקה המקצועית.

מועצת מלאכה

8. (א) הממשלה תמנה מועצת מלאכה ובה עשרים ואחד חברים (להלן — המועצה).

(ב) וזה הרכב המועצה:

(1) השר או עובד המדינה שימנה לכך, והוא יהיה יושב ראש המועצה;

² ס"ח תשי"ח, עמ' 108.

³ חא"י, כרך ב', עמ' 1368.

(2) ששה עובדי המדינה;

(3) שבעה אנשי ציבור שהשר המליץ עליהם לאחר התייעצות בארגונים ציבוריים שהם לדעתו נוגעים בדבר;

(4) שבעה מבין רשימת מועמדים שהגיש הארגון היציג, וכלבד שהוגשה הרשימה תוך זמן סביר לאחר קבלת דרישה להגיש.

9. המועצה תייעץ לשר בכל הנוגע לביצוע חוק זה. תסקיד המועצה

10. השר רשאי, בצו, לקבוע אגרה בעד מתן רשיון או חידושו. אגרות

11. המפר הוראות סעיף 2, דינו – מאסר שנה או קנס 50,000 לירות. עונשין

12. מלאכה שניתן לגביה צו רישוי, לא יידרש רישוי לעיסוק בה על פי חוק אחר שהיה קיים ביום שניתן הצו או על פי תקנות או צו שעל פיו, לשם טעמים הוזהים לטעמים שלשמן ניתן צו הרישוי. מניעת רישוי כסול

13. בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, אחרי סעיף 8 יבוא: תיקון חוק רישוי עסקים

8א. רשות הרישוי לא תתן רשיון לפי חוק זה לעסק שעוסקים בו במלאכה טעונה רישוי לפי חוק רישוי בעלי מלאכה, תשל"ז-1977, אלא אם נתמלאו בבעל העסק התנאים הקבועים בחוק האמור והתקנות על פיו. טעונה רישוי

14. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר העבודה ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות

15. תחילתו של חוק זה היא כחום שנה מיום פרסומו ברשומות. תחילה

חיים בר-לב
שר המסחר והתעשייה

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

4 ס"ת תשכ"ח, עמ' 204